

AFTONBLADET

Publicerad april 2019

Resa **GUIDE**

BORDEAUX

- ✓ Nöjeslivet
- ✓ Shoppa vin & mode
- ✓ Stränderna
- ✓ Gör eget vin
- ✓ Ostron
- ✓ Bo mysigt
- ✓ Gåslever
- ✓ Surfa, dyk & sola
- ✓ Vattenspegeln
- ✓ Vit tryffel

Vin!
Guide till
vingårdar
provningar
och slott

En skönhet omgiven av vingårdar

Bordeaux bär staden och vinregionen samma namn och en resa hit förhöjs definitivt av utflykter till de omgivande vingårdarna.

Stannar man i stan har man massor av sevärdheter att beta av, som fantastiska La Cité du Vin, de berömda husraderna där många av vinhandlarna håller till längs floden Garonne och den lilla men ack så charmiga medeltida stadskärnan, fylld av roliga affärer och härliga matställen.

Länge var Bordeaux känd som den sovande skönheten, men en framåt borgmästare väckte staden ur dess allt mer slitna Törnrosasömn för drygt tio år sen och sen dess har man bara sett framåt. I dag är Bordeaux Frankrikes trevligaste storstad efter Paris. Nästan varenda fasad har rengjorts från inpyrd svärta och återfått sin vackra ljusa sandstensfärg, bilarna har kört bort från massor av gator som antingen blivit promenadstråk eller reserverats för det hypermoderna spårvagnsätet och stan har knutits ihop med Paris tack vare TGV-tågen

som gör att en resa därifrån bara tar 2 timmar. Så i dag är till och med en dagstur från huvudstaden fullt möjlig.

Att se själva staden tar väl ett par dagar – men nästgårds ligger ju världsberömda vinområden som Saint-Émilion, Medoc, Sauternes med flera.

Flyger man ser man snart hur nära kusten de berömda vinfälten ligger. Mest känd av badorterna är Arcachon, som ligger skyddat i en bukt med Cap Ferret utanför, en tummelplats för allt från de rikaste till cyklister och surfare.

Och när kvällen faller kanske de lokala ostronen lockar, nedsköljda med ett glas torrt vitt vin. Eller kanske ankbröst och ett rött finvin från Pauillac?

Text & foto: JOHAN ÖBERG

5 x viktiga fakta

Pass

Frankrike är liksom Sverige med i EU:s Schengensamarbete, men i dagens läge med skärpta gränskontroller bör man absolut inte resa utan pass.

Pengar

1 euro = 100 cent = 11 kr (feb 2018). Bankerna är vanligen öppna måndag–fredag, 8.30–12 och 13.30–16.30. Växlingskontor är även öppna på kvällar och på helger. Det finns gott om uttagsautomater. De flesta

ställen tar kort. Prisnivån ligger aningen under den svenska.

- www.forex.se
- www.x-change.se

Språk

Franska. Fortfarande kan många fransmän ingen eller bara dålig engelska. På hotell och de flesta restauranger kan i stort sett alltid någon hygglig engelska.

El, internet och porto

220 volt, som i Sverige, med samma typ av kontakter, ibland med en extra utstående pigg

som gör att platta kontakter men inte alla jordade passar.

De flesta hotell har fri wifi liksom en många kaféer och matställen. Ett frimärke för vykort och brev under 20 gram till Sverige kostar 1,29 euro och kan köpas på posten och där vykort säljs.

Dricks

Lägg lite dricks på restaurang om du är nöjd med mat och service. Men observera att serviceavgift ingår. Avrunda bara lite. På kaféer lägger man bara något småmynt.

5 måsten i Bordeaux

15 Place de la Bourse

7 Ostron från Arcachon

6 Bo exklusivt på vingård

10 La Cité du Vin

9 Utbudet av brasserier

5 x varningar

Säkerhet

Fransk trafik kan vara ganska hetsig och många bilister ligger alldeles för nära i hög fart. Inbrott i bilar förekommer, så lämna inga värdesaker synliga. Ficktjuvar förekommer också, men överlag är Bordeaux tämligen tryggt och landsbygden ännu lugnare.

Stängda vingårdar

För bara ett tiotal år sen var majoriteten av vingårdarna i Bordeaux stängda för besökare – men nu välkomnar en majoritet

besök. Men det finns ett viktigt undantag då många inte tar emot besökare och det är under höstens intensiva skörd. Reser man i trakten då bör man kolla med turistbyrån vilka gårdar som är öppna.

Dricksvatten

Kranvattnet är ofarligt att dricka och serveras gratis, kylt i gamla vinflaskor på de flesta restauranger.

Alkohol och bilkörning

Många fransmän kör bil

alkoholpåverkade – speciellt kvällstid – vilket så klart också ökar risken för andra trafikanter. Promillegränsen är 0,5 (i Sverige är den 0,2). Besöker man vingårdar bör man tänka efter före innan man provar viner.

Handikapp

Bordeaux stad bör fungera ganska bra för en rörelsehindrad, men många små byar och vingårdar är inte anpassade alls, vilket kräver en del resvana.

4 BORDEAUX

5 x resa hit

Reguljärflyg

Norwegian har under sommaren direktflyg från Stockholm till Bordeaux. Norwegian flyger annars via Oslo och Air France via Paris. Ett smidigt tredje alternativ – som oftast är snabbast av alla när man måste byta flyg – är KLM via Amsterdam. T o r från 1 500 kr, men snabbare förbindelser (som inte tar tio timmar eller ännu mer) brukar ligga runt 2 500 kr.

- www.airfrance.se
- www.norwegian.se
- www.klm.se

Kryssningsbåt

Sommarsäsongen lägger många kryssningsfartyg till i Bordeaux.

- cruiseweb.com/ports/departs-bordeaux-france

Buss

Det går att åka linjebuss till Bordeaux från Sverige, men då krävs flera byten.

- www.flixbus.se

Bil

Det är 183 mil från Malmö till Paris, om man väljer den kortaste rutten med färja mellan

Rødby och Puttgarden. Kostnad inklusive färja, bensin och motorvägsavgifter cirka 8 000 kr t o r.

- www.viamichelin.com

Tåg

Att resa med tåg från Malmö till Bordeaux tar 20–25 timmar och kräver 4–6 tågbyten. Det billigaste alternativet är normalt interrailkort. Reser man från Paris tar snabbtåget TGV bara några minuter mer än 2 timmar.

- www.sj.se
- www.sncf.com

5 x ta sig runt

Spårvagn

Bordeaux har ett omfattande nät av snabba, moderna spårvagnar. De har täta avgångar och rör sig ofta på bilfria gator och är i första hand till för pendlare, men täcker i stort sett alla intressanta platser för turister också. Enkelresor kostar 1,70 euro, köper man 10 biljetter direkt kostar de bara 1,30 euro styck. Endagsbiljetter med obegränsat åkande kostar 4,70 euro.

- www.infotbm.com

Båtbuss

Billigaste båt-“sightseeingen” får man om man tar båtbusen som går från centrala Bordeaux upp till trakten där det läckra vinmuseet ligger med en handfull stopp däremellan. Samma biljettpreis som för spårvagn (och stadsbuss) – 1,70 euro för enkelresor.

- www.infotbm.com

Flodkryssningar

Det finns en uppsjö varianter av båt-kryssningar på floden Garonne – allt från någon timme på floden till flerdagstur med utflykter till vingårdar.

- www.bordeaux-tourism.co.uk

Moderna spårvagnar tar dig till de flesta intressanta platserna.

Tåg

Vill man resa ut till vinområdena eller till Arcachon är lokaltåg (och i några fall fjärrtåg) bra alternativ. Flera kända vinorter norr om Bordeaux har tågstationer, liksom en handfull söderut. Det går också fint att ta lokaltåg till Arcachon – och slippa sommarens trafikstockningar.

- www.ter.sncf.com

Organiserade dagsturer

Utbudet av dagsturer från Bordeaux stad till vinområdena är jättestort och man kan beta

av alla områden om man gör flera dagsturer. Det finns dyra privatturer, lite billigare turer i smågrupper med minibuss och de minst kostsamma i turistbuss. Enklarest bokar man på turistbyrån vid Cours du 30 Juillet 12, mitt i centrum. Turistbyrån har en utmärkt presentation av alla turer – egna och andras – på sin hemsida. Priset för en halvdagstur – inklusive vinprovning – börjar strax över 40 euro.

- www.bordeaux-tourism.co.uk/What-to-see-do/Wine-and-gastronomy/Wine-tours

5 x boende i centrala Bordeaux

Hotel Burdigala Bordeaux

Supercentralt beläget boutiquehotell i modern stil, där rummen är betydligt härligare än lobbyn antyder. Dubbelrum för 2 200, men frukosten för 22 euro är lite väl dyr – ät på kafé i stället!

► Rue Georges Bonnac 115

► www.burdigala.com

La Course

Poolen på taket är en lyxdröm, men ärligt talat så är allt superbt här: De sagolikt vackra rummen, den elegant lyxiga lobbyn, den imponerande vinkällaren, den superba frukosten, gratis lånecyklar. Ett ställe som skulle vara perfekt för bröllopsresan – eller bara för några sköna dagar

i vinstaden. Precis som för alla hotell i denna guide varierar priserna rejält över säsong. Vi har valt att titta på datum tidigt i juni och då kostar dubbelrum med frukost 2 200 kr här – värt varje krona!

► Rue de la Course 69

► www.lacourse-bordeaux.fr

Villa Erizio

Precis som i resten av Europa har antalet lägenhetshotell ökat rejält i Bordeaux. Villa Erizio har en genomtänkt, supersnygg modern inredning i 30-talsarkitektur.

Stora rum (30 kvadrat) för prissvärda 1 260 kr inklusive en härlig frukost.

► Rue Belleville 134

► villaerizio.fr

Ibis Bordeaux Centre Meriadeck

Typiskt, modernt Ibishotell med promenadavstånd till det mesta i Bordeaux centrum.

Dubbelrum för 1 170 kr, exklusive frukost som går på 10 euro, vilket gör kaféfrukost till ett mysigare val.

► Cours Maréchal Juin 35

► www.accorhotels.com/sv/hotel-0950-ibis-bordeaux-centre-meriadeck/index.shtml

Appart'City Bordeaux Centre

Modernt, snyggt boende till perfekt budgetpris – bara 730 kr, exklusive frukost, som kan fås för 9 euro per person.

► Rue Général Larminat 36

► www.appartcity.com

5 x boende vid havet

Hôtel Le Dauphin

Arcachon är berömt för sina fina villor i fantasifull stil och det här mellanklasshotellet med egen pool är ett praktexempel. Det ligger i ett lugnt villaområde och på kort gångavstånd från stranden.

Dubbelrum för 950 kr, hygglig frukostbuffé för 9 euro per person

► Avenue Gounod 7, Arcachon

► dauphin-arcachon.com

Hôtel Le Dauphin, Arcachon.

Le Maison du Bassin

Charmigt inredda rum med känsla av havet – som ju ligger strax intill, liksom ostronrestauranger och sandstrand. Har en bra restaurang.

Dubbelrum från 1 900 kr, men man måste boka låångt i förväg. Härlig frukost för 15 euro per person.

► Rue des Pionniers 5, Cap Ferret

► www.lamaisondubassincaferret.com

Grand Hôtel Richelieu

Snyggt inrett hotell på Arcachons strandpromenad. Dubbelrum från tusenlappen, men för 1 900 kr får man ett med havsutsikt och chans att hålla koll på allt längs strandpromenaden.

Frukost 14 euro per person.

► Boulevard de La Plage 185, Arcachon

► www.grand-hotel-richelieu.com

Côté Sable

Vackert hotell i trä som får toppbetyg av sina gäster och som tar 2 900 kr för ett dubbelrum.

Frukost kostar 19 euro per person.

Hotellet erbjuder också fin vy över Archachonbukten.

► 37 Boulevard de La Plage 37, Cap Ferret

► www.hotel-cotesable.com

Hotel Cote d'Argent

Lacanau-Océan är av flera små badorter längs västkusten norr om Arcachon. Ofta blåsig, men på högsommaren är det bara skönt.

Här får man ett trevligt, om än lite trångt dubbelrum med superb havsutsikt för 950 kr. Frukosten kostar bara 7 euro per person.

► Boulevard De La Plage 3, Lacanau-Océan

► www.hotel-lacanau.fr

Vinodling i Saint-Émilion.

5 x boende bland vinodlingarna

Château Lafaurie-Peyraguey by Lalique

Borglik Gran Cru-vingård som konverterats till lyxigt hotell nära berömda Château d'Yquem i Sauternes.

Allt har guldkant här – från rummens exklusiva möblering, frukosten serverad med vy över vinrankorna och den 1-stjärniga michelinrestaurangen till hur ens bil körs fram till hotellporten när man behöver den.

En vingårdsdröm värd varenda krona.

Dubbelrum från 2 700 kr, inkl. frukost.

► Lieu dit Peyraguey, Bommes

► www.lafauriepeyragueylalique.com

La Table Beychevelle

Slottsboende i toppklass där folk i vinbranschen dominerar bland gästerna och den som inte är uppladd känner sig bortkommen. En höjdpunkt är kvällens middag med fina viner från slottet, som för övrigt kan besökas även om man inte bor här (men förbokning krävs). Bara 13 rum med priser från 4 000 kr med frukost, guidning på vinslottet och vinprovning för två.

Frukostfrukt på Château Lafaurie-Peyraguey by Lalique.

► Château Beychevelle, Saint-Julien-Beychevelle

► beychevelle.com/la-table-de-beychevelle/

Château Chasse-Spleen

Konsten står i centrum på detta vinslott där ägarens viner dominerar i den coola baren. Rummen har speciella räcken för att ställa upp konst man gillar ur samlingarna och dygnet runt kan gästerna gå ut i konsthallen och njuta.

Har bara tre smakfulla, moderna

rum à 2 200 kr i juni, inklusive frukost.

► Chemin de la Razé 32, Moulis-en-Médoc

► www.chasse-spleen.com

Château Haut-Bailly

Svalka er i poolen efter en tur på låncyklarna bland Graves vinfält, ät god mat och smaka slottets egna viner efter en guidad tur.

Bara fyra rum så boka i god tid. Dubbelrum med frukost kostar 3 000 kr.

► Chemin Le Thil 25, Léognan

► www.haut-bailly.com

Les Chambres d'Ovaline

Budgetfynd i en vacker gammal stenbyggnad precis utanför stadsportarna till turistmagneten Saint-Émilion, det vill säga ett ultimät läge för vingårdutflykter.

De vackra minsta dubbelrummen kostar bara 650 kr, de betydligt större går på det dubbla i juni.

Bra frukost för 9 euro per person.

► 2 Place Bouqueyre 2, Saint-Émilion

► www.chambres-ovaline.com/

5 x klassiska lokala rätter

Escargots à la Caudéranaise

Äts traditionellt runt fastan i Bordeaux: sniglar som stuvats i vitt vin, hackad skinka, vitlök och schalottenlök – mums.

Plateau de fruits de mer

Visst – skaldjursplatåer går att få i hela Frankrike, men i Bordeaux är det väldigt nära till källorna – allt från ostronodlingarna till fiskehamnarna – så här är utbudet bättre. Framför allt dyker det ofta upp riktigt ovanliga musselssorter och snäckor på platåerna som inte finns på de flesta andra skaldjursrestauranger.

Agneau de lait de Pauillac et haricots de Tarbes

Trots närheten till havet är de som lever i sydvästra Frankrike främst köttätare. Och då sätter de så klart gärna tänderna i det unika lammköttet från djur som betat på de saltmättade sankmarkerna utanför den klassiska vinorten Pauillac. Köttet serveras på olika sätt, men med bönor från Tarbes, längre söderut, är en klassiker.

Confit de canard och och foie gras

Anka är stooort i sydvästra Frankrike. Ofta serveras färska ankrbröst, men confit de canard,

Skaldjursplatå på Chantier de la Garonne.

där delar av fågeln fått koka i timmar i sitt eget fett är bland det godaste som finns på franska menyer. Foie gras, är ank- eller gåslever: Många älskar den rika, fylliga smaken på denna lyxprodukt, andra ratar den oavsett smak då de ser uppfoörden som djurplågeri – välj själv.

Canelés och macaroner

Till kaffet sitter dessa sötsaker fint. Macaroner är ju en succéhistoria världen runt men kommer ursprungligen från Saint Émilien och Canelé har inget med kanel att göra utan är ett litet lyxigt bakverk med segt skal och fluffigt inandöme, indränkt i rom.

5 x berömda lokala råvaror

Ostron

Ostronen från Arcachonbukten är vida berömda och hos odlarna längs Cap Ferret är denna lyx billigare än på de flesta håll.

Tomater

Biffmaterna från Marmande och Lot-et-Garonne är så berömda i regionen att de

nämns speciellt på många menyer.

Torkade plommon

Pruneaux d'Agen – torkade plommon från Lot-et-Garonnetrakten är så eftertraktade att de har egen ursprungsmärkning.

► www.pruneau.fr

Cepes

Cepes är fransk Karl Johan-svamp och de finaste växer just i barrskogarna här i trakten.

Sparris

Den vita sparris från Blaye är Frankrikes finaste och har till och med en egen hemsida.

► www.asperges-blayais.com

8 BORDEAUX

5 x bra brasserier i staden Bordeaux

Le Puy Paulin

Lite svårhittat på ett dolt torg i Triangle d'Or, men väl värt besväret då man serverar utsökt fransk mat med tydligt touch från trakten – testa gärna råbiffen.

Lunchmenyn – exempelvis 3 rätter för 24 euro – är speciellt prisvärd – sitt ut och njut under ett parasoll.

Tel: +33 556818 552

► Place Puy Paulin 14

► www.lepuypaulin.fr

La Brasserie Bordelaise

På Rue Saint-Rémi ligger massor av enkla matställen med mat från hel världen – och så detta brasserie, som känns som om det skulle ha legat där länge, men som bara har något år på nacken.

Grillat ankbröst, oxkind kokt i rödvin och – så klart – ostron från trakten hör till höjdarna.

Varmrätterna ligger runt 20 euro, vin på glas från 4 euro.

Tel: +33 5 57 87 11 91

► Rue Saint-Rémi 50

► www.brasserie-bordelaise.fr

La P'tite Brasserie

Brasserie med mikrobryggeri – klassiker på menyn, men (ovanligt för Bordeaux) här står kvalitetsbiran i centrum.

Tel: +33 556 984 723

► Rue Georges Bonnac 127, Bordeaux

► www.facebook.com/laptitebrasserie/

Vindrickande dam på Familia.

Chantier de la Garonne

Äktfranskt men ändå annorlunda och priser under snittet.

Ät på en "sandstrand" vid floden Garonne, nära det hipa Darwin-kvarteret.

Perfekt för en rosé-eftermiddag.

Tel: +33 547 798 470

► Parc d'Activités des Queyries, Quai de Queyries 21

► leschantiersdelagaronne.camp

Familia

Från La Cité du vin är det bara att glida över gatan till den nya saluhallen Les Halles de Bacalan till exempelvis Familia, ett luftigt brasserie med tonfiskstataki, burgare, bläckfiskgryta, torsk med olivolja samsas på menyn. Huvudrätter i spannet 16–28 euro, vin på glas från 4 euro.

Tel: +33 556 073 615

► Quai de Bacalan 149

www.familia-brasserie.fr

Priskoll

Så mycket kostar:

Öl, 33 cl: 40 kr.

Kopp kaffe: 20 kr.

Big Mac: 39 kr.

Taxi 3 km: 100 kr.

Bensin 95 okt: 15,50 kr.

Väder

Dags-temperatur och antal regniga dagar per månad.

	10	11	14	17	20	23	26	26	24	19	13	10	Bordeaux
	-1	-1	3	8	14	19	22	20	15	9	5	2	Stockholm
	JAN	FEB	MAR	APR	MAY	JUN	JUL	AUG	SEP	OCT	NOV	DEC	
	16	14	10	11	11	13	13	14	14	15	16	17	Stockholm
	17	15	16	16	16	12	11	12	12	13	15	16	Bordeaux

Minilexikon

God dag/god morgon – bonjour

Adjö – au revoir

God kväll – bonsoir

Tack – merci

Ja – oui

Nej – non

Jag förstår – Je comprends

tåg – train

buss – autobus

Vänster – à gauche

Höger – à droite

Ett rum för två personer – Une chambre pour deux personnes

Notan, tack – l'addition s'il vous plaît

11 superba vintips

Att prova vin är självklart ett nöje i Bordeaux, alla vingårdar som är öppna för besökare erbjuder vinprovning mot en avgift. Men det finns ju så mycket mer att göra på vintemat. Här är 11 heta tips. De flesta tipsen har vi testat själva (nix, inte maraton ...) men det finns mycket mer. Bästa stället att börja leta på är tveklöst www.bordeauxvinetrip.com

1 La Cité du Vin

Ett fantastiskt, hypermodernt vinmuseum, invigt 2016 i en ikonbyggnad som en del tycker liknar en fallos, men vars form ska associera till vin som sveper runt i en karaff. Museet använder sig av massor av kul interaktiv teknik – som fungerar perfekt – för att lära om allt från vinmakeri i Georgien till hur vinets doft är uppbyggd eller hur vin fungerar runt matbordet. Går man "all in" tar ett besök närmare en halvdag. Alla besök avslutas med provsmakning med storslagen utsikt högst upp i huset, som också har en högklassig restaurang och en härlig vinbutik. Inträde från 20 euro för vuxna, inkl. multimedia guide

och vinprovning. Öppet 10–19 från april till september, något kortare resten av året.

► Esplanade de Pontac, 134 Quai de Bacalan, Bordeaux
► www.laciteduvin.com

2 Prova finaste vinerna

Om man drömmer om att någon gång få smutta på de allra finaste Bordeauxerna utan att vara stenrik då går man till Max Wine Gallery. 48 grand cru-viner på glas erbjuds. Priserna börjar på 1 euro för 2,5 centiliter men en ädel, vällagrad Lafite Rothschild kostar runt 35 euro för denna enda klunk.

► 14 Cours de l'Intendance, Bordeaux
► www.maxbordeaux.com

3 Bli seriös vinkännare

På École du vin i Bordeaux är tar man vinkunskapen på allvar, även på introduktionsprovningarna på 2 timmar på engelska à 35 euro. Vill man lära mer finns

massor av mer avancerade kurser – många enbart på franska.

► 3 Cours du 30 Juillet
► www.ecoleduvindebordeaux.com

4 Finvinprovning till budgetpris

Sammorganisation som driver École du vin driver också Bar à vin. Från sen eftermiddag är det lång väntetid på bord. Här serveras finviner till attraktiva priser – en bra röd Saint-Émilion i ett rejält glas för 5 euro.

► Cours du XXX Juillet 3
► baravin.bordeaux.com

5 Gör ditt eget vin

Hur svårt kan det vara att blanda till ett gott vin? Det kan man testa på Chateau Pape Clement och två andra vinslott där man under en dag får lära sig om vin av en sommelier och själv blanda till en flaska, etikettera och ta med. Självklart får man också jämföra sitt vin med gårdens grand cru-viner – vem lyckas bäst?

► www.b-winemaker.com

6 Prova sauternes på en trädgren

Det jobbigaste sättet att få prova utsökta söta grand cru-classe sauternesviner, men när man väl behärskar klättertekniken och kommer upp på den svajande plattformen i det högsta trädet på Chateau de Rayne Vigneau smakar de gyllene dropparna desto bättre. Klättring och provning tar 2 timmar och kostar 45 euro.

► www.raynevineau.fr

Välfylld vinkällare.

Prova de finaste vinerna.**Vinprovning bland trädtopparna.****La Cité du Vin.****Se vingårdar från skyn.**

7 Inlåst i vinkällaren

Escape room har blivit ett lek-fenomen världen runt. På Chateau Monconseil Gazin i Blaye blir man inlåst i vinkällaren och sen gäller det att ta tillvara ledtrådar och vara ute på en timme. Fast det verkar ju rätt trevligt att bara stanna kvar. Kostar 19–25 euro per person.

► www.vignobles-michel-baudet.com

8 Bo i en vintunna

På Château de Bonhoste i Saint Jean de Blaignac har man inte vin i de största ekfaten utan hotellgäster. Kostar 139 euro för två personer.

► www.coup2foudres.com

9 Vinmaraton i Medoc

Att något så sportigt som maraton marknadsförs med vintunnor, bilder på partyklädda löpare och druvklasar är kanske inte så konstigt då löparna springer mellan några av världens mest prestigefyllda vinslott, längs vägar omgivna av vinrankor. I september varje år.

► www.marathondumedoc.com

10 Flyg med vinmakaren

Château Vénus är en tämligen ny vingård i Graves – med en egenhet: vinmakaren Bertrand Amart är en hängiven pilot, som gärna tar med besökare på en

flygtur över de mest berömda vinslotten. De kortaste turerna – 25 minuter i luften – kostar 69 euro. Bara känslan att starta från en skumpig gräsmatta mellan vinrankorna gör det värt priset.

► www.chateauvenus.com

11 Vinpromenad

Bacchus Wine Tour har satsat på 3-timarsturer till fots med en sommelier/guide inne i Bordeaux, där man lär sig massor om vin genom att besöka olika utskänkingsställen, provar vin och ser de viktigaste monumenten. 69 euro/person.

► www.lesateliersdebacchus.com

12 BORDEAUX

5 x njut av färsk fisk och skaldjur

Le Petit Commerce

Bordeaux skönaste skaldjursrestaurang. Bord ute i en livlig gränd med många andra matställen och barer eller inne i en labyrinth av rum. Satsa på en skaldjursplåt som kostar runt 80 euro för två. Eller välj mindre fat med havsgodis du inte hört talas om förr och skölj ner med torrt vitt.

Tel: +33 556 797 658

► Rue Parlement Saint-Pierre 22, Bordeaux

Chez Yvette

Lite märkligt är det att detta suveräna skaldjursställe inte ligger nere vid strandpromenaden utan vid järnvägsstationen, vilket förmodligen gör att mer lokalbor än turister hittar hit.

Här dyker det ofta upp ovanliga snäckor och musslor på plåtarna och är man osäker instruerar vänliga kypare. Bra gourmetmeny för 29,30 euro och flera storleksvarianter på skaldjursplåtarna.

Tel: +33 556 830 511

► Boulevard du Général Leclerc 55, Arcachon

► www.restaurant-chez-yvette-arcachon.fr

l'Oyster Bar à Arcachon

Handla på marknaden och sörpla Arcachon-ostron till lunch – ett dussin för 15–30 euro beroende på sort och storlek.

Tel: +33 556 832 942

► Marché municipal, Place des Marquises, Arcachon

► www.huitres-laban.com/oyster-bar-huitres-arcachon/

Ostronodlarna

På Cap Ferret ligger ostronodlingarna som på ett pärlband längs Arcachonbukten. I stort sett alla har också en servering med de garanterat färskaste ostronen i Frankrike, plus en chans att se hur ostronodling går till. Perfekt som cykelutflykt.

► www.bassin-arcachon.com/en/highlights/villages-and-oyster-farming-ports/

La Boîte à Huîtres

Ostronhak men rätt lite annat på menyn, där 12 nyöppnade läckerheter kostar 17–39 euro beroende på sort och storlek.

Tel: +33 556 816 497

Cours du Chapeau-Rouge 38, Bordeaux

► boiteahuitres.com

5 x middag med guldkant

Maison Claude Darozze

Hotel och gourmetrestaurang som drivs av en känd tevekokfamilj strax söder om det härliga, men lite bortglömda vindistriktet Cadillac. Varma dagar äter man sin vackert presenterade och perfekt serverade meny under platanträden i trädgården. Menyer från 58 till 140 euro.

► 95 Cours du Général Leclerc, Langon

Tel: +33 556 630 048

► www.darozze.com

La Grand'Vigne

Det är väl inte mer än rätt att en av världens allra finaste vingårdar ska ha en prisad gourmetrestaurang strax intill. 7-rätters avsmakningsmeny för 170 euro och superlyxigt vinpaket därtill 250 euro.

Tel: +33 557 838 383

► Smith Haut-Lafitte, Martillac

► www.sources-caudalie.com

Fisk- och skaldjursgryta på Maison Claude Darozze.

Le Patio

Arcachons bästa gourmetmat vilket gör menyn för 48 euro (dyrare alternativ finns) till ett superfynd.

Tel: +33 556 830 272

► Boulevard de la Plage 10, Arcachon

► www.lepatio-thierryrenou.com

La Grande Maison de Bernard Magrez

2-stjärning michelinrestaurang (och ett av Bordeaux allra bästa hotell) i ett litet slott med lummig park inne i stan.

Om ni inte bor här – boka en lyxig lunch, 3 rätter till fyndpriset 85 euro.

Tel: +33 535 381 616

► Rue Labottière, Bordeaux

► lagrandemaison-bordeaux.com

Le Pressoir d'Argent – Gordon Ramsey

Finns någon matmetropol som Gordon Ramsey inte har en restaurang i numera? Unik för sin hummerpress – nyskapande lyxmat förankrad i historien. Superbra vinlista, 2 Michelinstjärnor och avsmakningsmeny för 185 euro.

Tel: +33 557 304 304

► Place de la Comédie, Bordeaux

► www.gordonramsayrestaurants.com/le-pressoir-dargent/

5 x kaféer, barer och nattliv i Bordeaux

L'Alchimiste

Stans bästa espresso – nog sagt.

► Rue de la Vieille Tour 12

► alchimiste-cafes.com

La Pelle Café

Superbt kaffe så klart när en brasse med kaffeodlarföräldrar startar fik.

► Rue Notre Dame 29

► www.lapellecafe.com

La Comtesse

Så fort det är dags för drinkar är den här baren mer eller mindre fullsatt, tack vare extraordinära mojitos och andra klassiker plus en bunt helt egna drinkar.

► Rue Parlement Saint-Pierre 25

► www.facebook.com/lacomtesse/

Point Rouge

Hyllat hak med en lång lista med

utsökt mixade drinkar – bara att börja på A och jobba sig igenom.

► Quai de Paludate 1

► www.pointrouge-bdx.com

I.Boat

Allt från hip hop till indie. Både inspelad och levande musik och drag från g efter midnatt.

► Bassins à Flot 1

► www.iboat.eu

Kvällsliv i Bordeaux.

5 x dryck utöver vin

Kaffe

En liten café express är ju alltid rätt. Oftast är det billigare att dricka sitt kaffe vid bardisken än om man slår sig ner vid ett bord.

Vatten

Eau gazeuse eller non gazeuse? Kolsyrat eller stilla – det är frågan man får vid varje måltid. Abatilles, från Arcachon är ett lite mer exklusivt märke. Vill man komma billigt undan begär man i stället une carafe d'eau – kylt kranvatten.

Cognac

Drygt 12 mil norr om staden Bordeaux ligger staden Cognac, som gett namn till det ädla vindestillatet, som bara får göras i detta område. Åker man dit finns möjlighet att besöka tillverkare och provsmaka.

Armagnac

Inte lika världskänt som cognac, men ett likartat vindestillat som tillverkas i ett område sydost om Bordeaux. Staden Armagnac ligger bara knappt

två mil från Bordeaux. Vad skiljer då cognac och armagnac åt? Cognac dubbeldestilleras men Armagnac enkeldestilleras, vilket ger mer smak men mindre mjukhet. Till cognac används bara ugni-druvan, i Armagnac tre druvsorter till.

Lillet

Klassisk fransk aperitif från Podensac, fyra mil uppströms floden Garonne från Bordeaux, som bland annat ingår i James Bond-drinken vesper martini.

14 BORDEAUX

5 x att köpa hem

Franskt mode

Utbudet är fint, priserna höga, liksom (oftast) kvaliteten.

Bordeauxvin

Unna dig lite dyrare viner, de ger skönare semesterminnen när man korkar upp där hemma. Sauternesviner i toppklass

kommer oftast i halvflaskor vilket gör dem enklare att frakta.

Caneléer i presentförpackning

Bakverket nummer ett i Bordeaux kan köpas i allehanda vackra förpackningar, också på flygplatsen.

Mat

Lyxiga chokladpraliner, gåslever och confit d'canard på burk och vakuumpackade ostar – mums!

Köksprylar

Perfekt att handla i Frankrike, där de matlagingsintresserade verkligen bryr sig om kvalitet.

Vinbutikernas utbud är stort.

Modebutik i Triangle-d'Or.

5 x shopping

Rue Ste Cathérine

Spikrak 1,2 kilometer lång gågata i centrala Bordeaux packad med shoppare. Galerie Bordelaise ligger där sen 1834.

Triangle-d'Or

Gatorna Cours de l'Intendance, Allées de Tourny and Cours Clemenceau ramar in Triangle d'Or, Bordeaux gyllene triangel där lyxbutikerna dominerar – kläder, klockor mm.

Marché des Capucins

Bordeaux viktigaste matmarknad hålls på Place de Capucines från 06–14.30, sju dagar i veckan.

► marchedescapucins.com

Place Fernand Lafargue

Här hittar man gott om trendiga alternativbutiker – allt från smycken och kläder till bokaffärer och secondhand-vinyl.

Vinbutiker

Det finns minst sagt gott om dem, här är tre givna stopp:

L'Intendant:

► Allées de Tourny 2,

Cave Art & Vins:

► Place du Palais 2

Den äldsta av dem alla (från 1880) – Badie:

► 60–62 Allées de Tourny.

► www.intendant.com

► www.art-et-vins.com

► www.badie.com

5 x sevärt i Bordeaux

Stadsport, klocktorn och kyrkor

Bordeaux omgavs under flera århundraden av en stadsmur, som nu är riven. Men en ett par stadsportar finns kvar. Porte Cailhau på Place du Palais, byggdes på 1400-talet, är 35 meter högt och kan besökas för 5 euro.

Grosse Gloche (stora klockan) på Rue Saint-James är en av Frankrikes äldsta klocktorn och långt innan dess en av portarna i stadsmuren. Invändigt kan man bland annat se fängelsehållarna. Flèche Saint-Michel är det 114 meter höga fristående klocktornet till en kyrka och man kan gå upp i tornet för fin vy över staden. Inträde 5 euro. Saint-Michels mumiesamling är dock historia – den groteska uppvisningen togs bort 1990. Även stadens katedral från 1100-talet, Saint-André, har ett fristående klocktorn, men här är den gotiska fasaden och kyrkorummet intressantast.

Place de la Bourse och stadens vattenfront

Place de la Bourse har symboliserat Bordeaux i århundraden. Byggt på 1700-talet och en integrerad del i stadens världsarvsskyddade front av handelshus mot vattnet. Här låg förr tullen som kontrollerade alla varor på floden, inklusive vinet. Precis som alla andra paradbyggnader i staden har Place de la Bourses palatslika hus fått en välbehövlig fasadtvätt de senaste tio åren. Men det som verkligen drar folk hit dygnet runt är Miroir des Quais, kajernas spegel, skapad av Jean-Max Llorca 2006. Med sina 3 450 kvadratmeter är det världens största vattenspegel. Vattnet kommer och går och ger fantastiska effekter, något som förstärks av att man får gå

Monument de Girondins, väldokumenterat.

och leka fritt på vattenspeglarna. Då och då ersätts vattnet av vit vattenånga – en ännu häftigare effekt. Så häng kvar en god stund. Men med massor av planteringar, färre bilar och bredare promenadstråk har hela vattenfronten fått nytt liv och förvandlats till Bordeauxbornas vardagsrum.

CAPC

Samtida modern konst kan vara svår att få grepp om, något man får vara beredd på när man besöker Bordeaux moderna museum CAPC – Musée d'art contemporain de Bordeaux, inrymt i en vacker, rymlig gammal lagerlokal mitt i stan. Öppet tis–sön 11–18. Inträde 7 euro.

► www.capc-bordeaux.fr

Darwin

Floden Garonnes högra sida var länge glest bebyggd då floden från och till svämmade över åt

det hållet. Nu byggs det för fullt här och gamla områden rivs eller transformeras – som Darwin, det gamla militärområdet längs Quai des Queyries som blivit hippt alternativcenter med allt från superpopulära söndagsbrunchställen till ekologisk matförsäljning mm. Trampa dit en sen söndagsförmiddag med låncykel!

Monument de Girondins

Torget Place des Quinconces lär med sina 12 hektar vara Europas största, men består mest av en tom grusplan kantad av träd. Men här finns också Bordeaux förmodligen mest fotograferade sevärdhet – den grandiosa fontänen Monument de Girondins, som mot alla odds överlevde tyskarnas nedsmältning av alla stadens monument under andra världskriget och som efter kriget återfanns nedmonterad i ett förråd.

La dune du Pilat.

5 x sevärt i Bordeauxtrakten

Arcachon

Franska Atlantkustens främsta badort, med fina sandstränder och tämligen lugnt vatten tack vare den skyddande udden Cap Ferret. Arcachon har varit populärt som turistdestination sen 1800-talet och här finns gott om fina parker och vackra hus utöver allt modernt turistliv. Bada, festa, gå på kasinon, ät bra, cykla och flanera.

► www.arcachon.com

La dune du Pilat

En dryg mil söder om Arcachon finns Europas högsta sanddyn – La Dune du Pilat. Den är cirka 110 meter hög men höjden kan variera med flera meter år från år medan den 2,7 km långa sanddynen (60 miljoner kubikmeter sand) sakta flyttar sig (1–5 meter/år) inåt land. Det kostar inget att besöka sanddynen – mer än energiåtgången när man vandrar till toppen – men att parkera kostar och det kan kö

till p-platsen. Än häftigare än att bara gå upp på sanddynen är att skärmflyga därifrån.

► www.dunedupilat.com/en/

Chateau Roquetaillade

I Bordeaux kallas alla huvudbyggnader på vingårdarna för chateau även om de bara är helt vanliga villor och inte har ett dugg med slott att göra. Men Chateau Roquetaillade är verkligen ett makalöst slott, eller kanske snarare en bastant borg från 1100-talet, som fortfarande är bebodd av en excentrisk engelsk-fransk familj, men öppen för familjeguidade besök. Bordeauxtraktens häftigaste enskilda sevärdhet! Inträde 9,50 euro. Öppettiderna varierar över året – se hemsidan.

► www.roquetaillade.eu

L'Île aux Oiseaux

Arcachonbukten är inte bara ostronodlingar och badparadis utan också ett viktigt fågelområde. Och den här

pyttelilla ön hör till de häftigaste ställena att skåda fåglar på och kan besökas på organiserade utflykter.

► tourisme-latestedebuch.com/en/

► www.bassin-arcachon-info.com/

tour-de-l-ile-aux-aiseaux.php

Saint-Émilion

Bordeaux vinområden bjuder på vackra vyer, men flera av de småstäder som gett vinerna deras berömda namn – exempelvis Sauternes – är inte märkvärdiga i sig. Staden Saint-Émilion är dock värd en resa även om man skulle vara ointresserad av vin. Den ligger på en muromgärdad kulle och bjuder på branta gränder och vackra flerhundraåriga miljöer, då staden varit ett viktigt pilgrimsmål långt innan vinet gjorde trakten rik. Övernattar man blir upplevelsen än större eftersom många turister bara stannar någon timme.

► www.saint-emilion-tourisme.com/uk/

5 x bästa stränderna

Carcans plage

Bred sandstrand med oändlig-hetskänsla, vid Atlantkusten väster om Margaux. Poppis bland surfare men härligt att bada vid också när vågorna inte är för stora. Som alla stränder öppna direkt mot havet bör man ha koll på lokal info om riskfyllda underströmmar.

Plage d'Arcachon

Arcachon är tveklöst traktens främsta badort och den fina sandstranden skyddas från tuffa Atlantvågor av Cap Ferrat-udden och sträcker sig flera kilometer. De flesta badgäster

trängs närmast centrum, medan de lokala kännarna söker sig ut mot Arcachonbuktens mynning, till Plage du Moulleau, där det är glesare mellan badgästerna.

Plage Oceane de l'Horizon

Trots den lite vildare natur-känslan på den breda stranden med mjuka sanddyner i fonden så är det enkelt att ta sig hit med minitåg från färjeläget i Cap Ferrat och sommartid håller badvakter koll på simmarna.

Soulac-sur-Mer

Nordligast av Cote d'Argents

fina stränder, 7 km strand med ljus puderlen sand som slutar ganska nära floden Girondes utlopp. Obs, stränderna här uppe har haft problem med att sanden spolats ut i havet – förlopp som ändras från år till år.

Hourtin Plage

Samma namn på två stränder men helt olika förhållanden. Hourtin Plage förknippas av de flesta med Atlantstranden – fin, bred och sandig. Men Hourtin har också en mycket barnvänlig sandstrand längst norrut i Arcachonbukten – med stilla vatten och långgrund.

Strandliv i Arcachon.

5 x vatten- och strandsport

Vågsurfning

Atlantkusten bjuder på fina surfvågor på flera ställen – så ta chansen att lära dig! Runt Arcachon och Cap Ferret finns fler vågsurfarskolor. Utbudet av kurser är stort – allt från timslånga introduktioner till femdagarskurser. 3 dagar kostar runt 100 euro.

- www.itsonsurf-arcachon.com
- capferretsurfschool.com

Sand-yatching

En fartfylld sport/hobby som växer är sand-yatching, där trehjuliga, lätta små fordon med segel far fram på flacka stränder i hög fart med enbart vindkraft. Flera ställen längs Atlantkusten

erbjuder den här möjligheten, som Cap Montalivet strax väster om Medoc och Mimizan, fem mil söder om Arcachon. Introduktionslektioner kostar runt 35 euro.

- www.capmontalivet.fr

Kitesurfing och jollesegling

Arcachontrakten har gott om bra kite- och vindsurfarställen. Nybörjarkurser i kitesurfing från 165 euro.

Arcachons segelsällskap bildades 1882 och ordnar flera olika typer av jollekurser.

- www.apckite.com
- www.alexkite.com
- www.voile-arcachon.org

Dykning

Det finns intressanta dykplatser både i Arcachonbukten – med god chans att se sjöhästar – och längs Atlantkusten. Ett dyk från 46 euro, open-water certifikat-kurser från 600 euro.

- plongeehippo.com
- oceana.fr
- divescover.com/dive-sites/france/aquitaine/arcachon-bay

Kajakpaddling

Arcachonbuktens lugna vatten är perfekt för kajakturer.

Det finns gott om organiserade paddelturer på 3–6 timmar och priset brukar ligga runt 10 euro/timmen.

- arcachonkayak.com

Atlantens vågor bjuder på härlig surfning.

5 x evenemang

La Fete Patronale d'Arcachon

25:e mars varje år hedras de som havet tagit i Arcachon, men runt mässan med efterföljande kransnedläggning i havet hålls en rad mer festliga arrangemang.

- www.ville-arcachon.fr

Saint-Émilion Jazz Festival

Jazzig 3-dagarsfestival med vinsmak som brukar hållas

fredag – söndag runt den 20 juli varje år i Saint-Émilion.

- www.saint-emilion-jazz-festival.com

Lacanau Pro Surf Glisse Festival

Se eliten tävlingssurfa under en vecka i mitten av augusti i Lacanau.

- lacanaupro.com

Grand Marche de Noel

Julmarknaden i Bordeaux är

garanterat snöfri men drar massor av besökare till Allées de Tourny.

Pågår hela december fram till jul.

- www.marche-de-noel-bordeaux.com

Reggae Sun Ska Festival

Tre dagars reggae-fest i med lätt igenkänd rökdof i publikhavet. Hålls normalt under första veckan i augusti.

- www.reggaesunska.com

Druvor i Saint-Emilion.**Vinodling i Medoc.**

5 x vinkännarens bästa tips

Magnus Bergqvist är VD och grundare av vinguiden.com, där man bland annat kan få hjälp att para vin med mat. Han är mycket förtjust i Bordeaux:

– Självtrodde jag aldrig att jag skulle bli en sån som samlar på vin, men nu har jag snart 100 bordeauxviner.

1 Åtta druvsorter att välja på

– I Bordeaux gör man 85 procent röda viner, på floden Gironde västra eller högra strand. Det finns åtta olika druvor som används mest frekvent i regionen.

Cabernet Sauvignon, Cabernet Franc, Merlot, Malbec och Petit Verdot för röda viner samt Sauvignon Blanc, Sémillon och Muscadelle för vita.

Magnus Bergqvist.

2 Merlot och Cabernet Sauvignon härskar

– Merlotdruvan med sin elegans är kung på högra stranden (Pomerol, Saint-Émilion). Cabernet Sauvignon-druvan är känd för sin styrka och kraft, på vänstra stranden (Médoc,

Graves). Cabernet Franc är ett viktigt tillägg med färg och sina intensiva aromer.

3 Vinstockarna tvingas kämpa

– Vinstockarna på den vänstra stranden letar sig flera tiotal meter ner i den grusiga jorden för att finna vatten. Det har visat sig att då vinstockar får anstränga sig hårt för att överleva ger de ofta de absolut bästa druvorna.

4 Missa inte de söta vita

– Det finns även fantastiska vita viner i Bordeaux, både torra och söta. Till exempel i området Sauternes låter man sémillondruvan angripas av ädelröta.

– Då får man fantastiska söta viner med en gyllene färg.

Perfekt till alla möjliga typer av efterrätter.

5 Toppvinerna att drömma om

– År 1855 är ett viktigt år i Bordeaux. Det var då man i Paris bestämde vilka slott som fick kallas Premiers Cru, det absoluta toppskiktet. Dessa är de fem Premier Cru-slotten som producerar vad många anser är världens bästa viner:

- ✓ Château Lafite Rothschild
- ✓ Château Latour
- ✓ Château Margaux
- ✓ Château Haut-Brion, Pessac
- ✓ Château Mouton Rothschild (som fick sin Premier Cru status 1973)

– Men, dessa fem utgör bara cirka fem procent av vintillverkningen i Bordeaux. Så det finns en massa andra bra viner tillgängliga för alla.

5 x telefonnummer

Ringa hem

0046 eller +46, sen riktnumret och lokalnumret utan nollan.

Ringa hit

0033 eller +33, sen riktnumret utan första nollan och därefter lokalnumret från Sverige (eller från din svenska mobil på plats).

Larmnummer

Larmnumret är 112. För polis slår man 17, brandkår 18 och

ambulans 15. Larmnummer för försäkringsbolagshjälp:
Euroalarm: +46 770456 919
SOS international +45 70105050
Europ-assistance +46858771700

Ambassad

Sveriges ambassad ligger på, Rue Barbet-de-Jouy 17 i Paris. Besökstid för konsulära sektionen (pass mm): mån–tis 10–12, ons 14–16, fre 10–12. Telefontider: Mån 10–13 och 14

–17, tis–fre 9–13 och 14–17.
Tel: +33 144 188 800
E-post: info@amb-suede.fr
► www.swedenabroad.se/sv/utlands-myndigheter/frankrike-paris/

Konsulat

Consulat de Suède, 35 bis Cours du Médoc, 33027 Bordeaux. Öppettider: mån–fre 9–12. Tel +33 557 874 790
E-post: consulat@schroder-schlyer.com

5 x veta mer

Historia

År 60 fKr erövrar romarna den bosättning som ska bli staden Bordeaux. Vinproduktionen kom i gång det första århundradet eKr. Först 1653 blir staden en del av kungariket Frankrike, efter att långa perioder ha kontrollerats av britterna. På 1700-talet blev Bordeaux en viktig handelsstad. 1875–1892 slogs alla vinodlingar ut av vinlusen, men produktionen kom i gång igen med hjälp av sticklingar från Nya världen.

Kulturkändisar

Charles Louis de Montesquieu: 1700-talsfilosof och politiker.
Francois Mauriac: Nobelpristagare i litteratur 1952

Sajterna

Den franska turistbyråns hemsida och en utmärkt inspirationskälla:
► sca.rendezvousenfrance.com/sv
Den absolut bästa hemsidan att börja leta tips på:
► www.bordeaux-tourisme.com
Turismhemsida för hela regionen:
► www.nouvelle-aquitaine-tourisme.com/en

De bor här

Bordeaux stad har bara 250 000 invånare och hela provinsen Nouvelle-Aquitaine knappt 6 miljoner. De flesta är katoliker men kyrkligheten är inte så mycket större än i Sverige.

Läs på

”Bordeaux: vinerna, distrikten, producenterna” kostar under 50-lappen på nätet.
”Lonely Planet France” är en tegelsten från 2019 på drygt tusen sidor, varav en rejäl bit handlar om området där Bordeaux ligger. 190 kr på nätet.
”French Atlantic Coast – Michelin Green Guide” (2016) och är utmärkt för bilister och matintresserade. 180 kr.

Nära 200 reseguider att ladda ner!

• Miami & Florida Keys • Washington • Los Angeles • Chicago • Istrien • Peking
• Tokyo • Sydney • Barcelona • Hamburg • Mallorca • Gardasjön • Reykjavik •
Phuket • Hua Hin • Koh Lanta • Cinque Terre • Algarve • Köpenhamn • Santorini

Alla guider: www.aftonbladet.se/reseguider

Resa